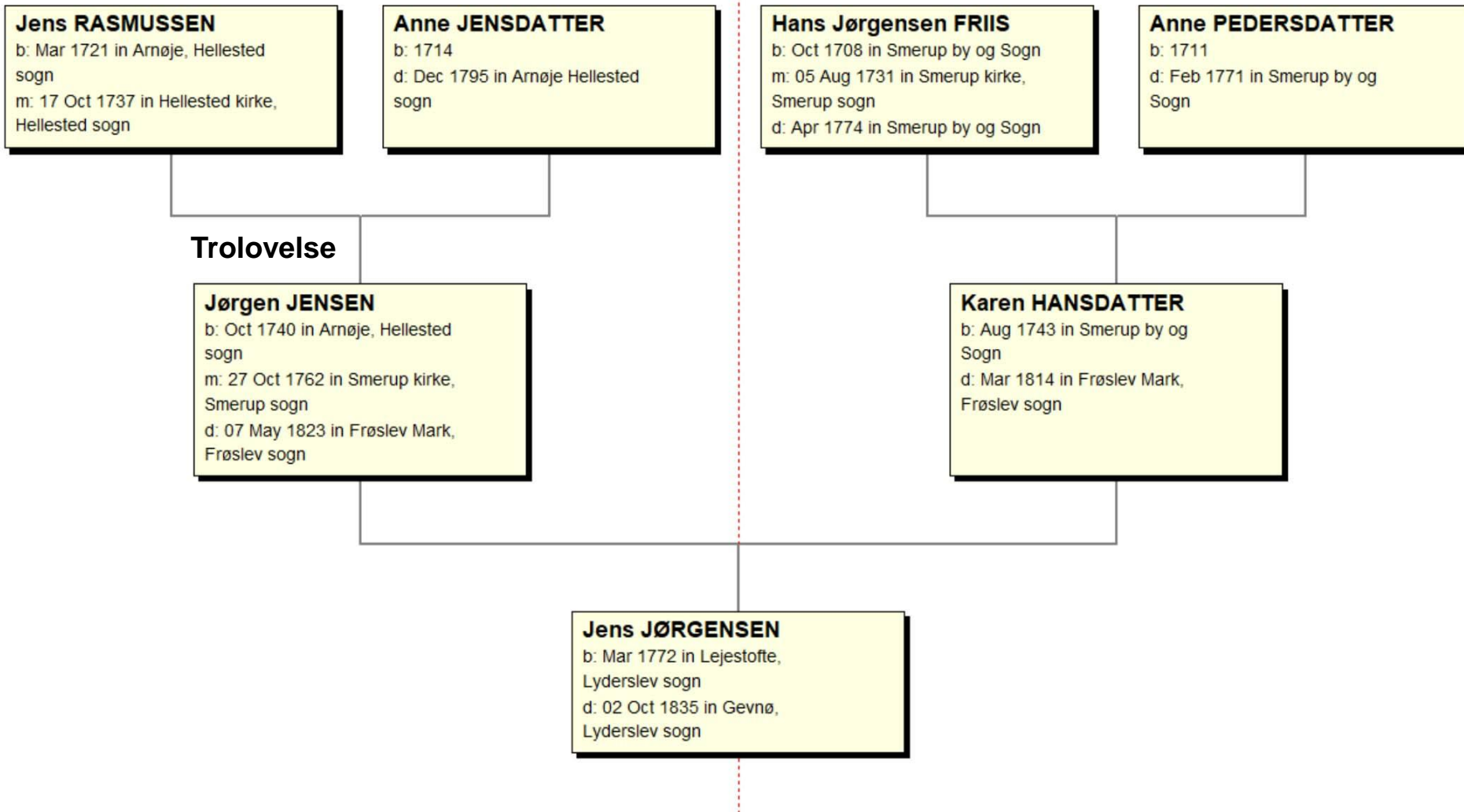

*Et bryllup
og
En troslovelse*

Bryllup

DEN SYD ØSTLIGE
FIERDEDEEL
AF
SIAELLAND

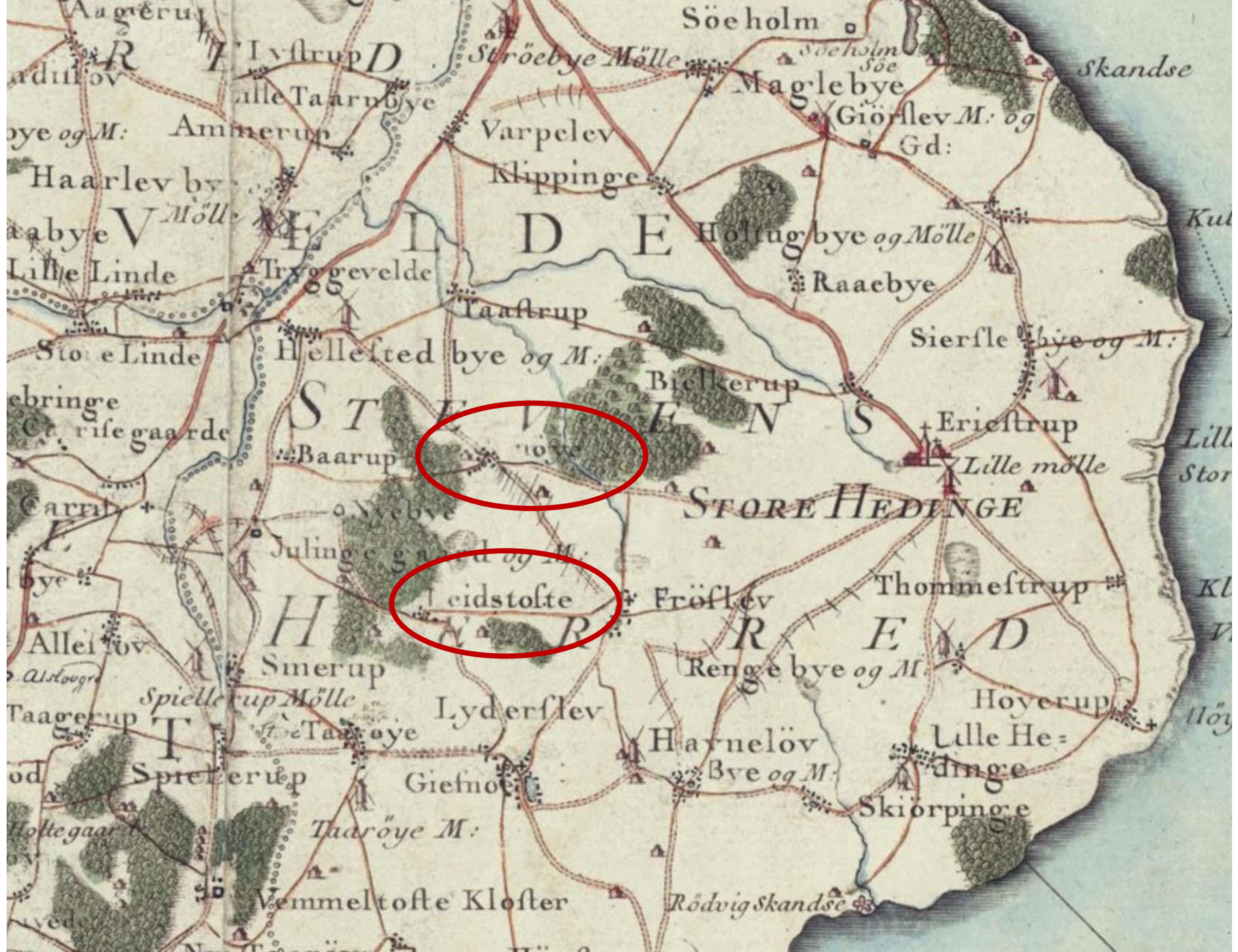
under det Kongl. Videnskaberne
Societets Direction ved rigtig
Landmaaling optaget
og ved trigonometriske samt astron-
omiske Operationer prøvet
taget af C. Wood
Aar 1770.

TEGNEENS UDTYDNING

- AMTSKIAL
- HERREDSKIAL
- Landveje
- Mindrevæge
- Kongelige Slotte
- Kirke Ryer
- Landflyer uden Kirke
- Herre gaarde
- Enkelt Hønder, gaarde
- Enkelt Høuse
- Tjør Møller
- Fæld Møller
- Faldøens Pøle
- Mølle Pøle

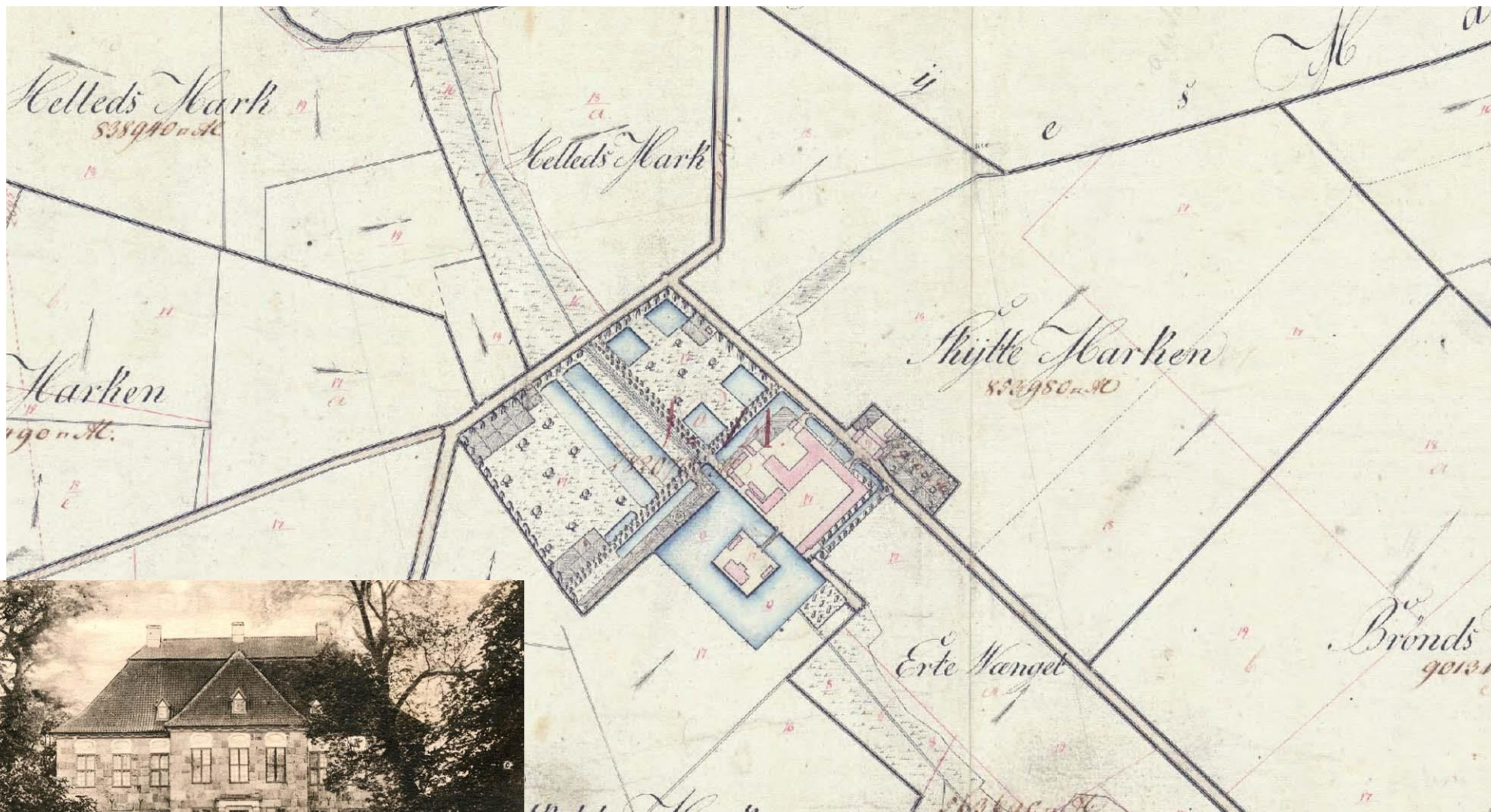
1 Almindelige Danske Mål eller 24000 Alen.
2 Geographiske Mål, hvoraf 16 udgøre een Lat. Grad.

Baarup

Leidstoste

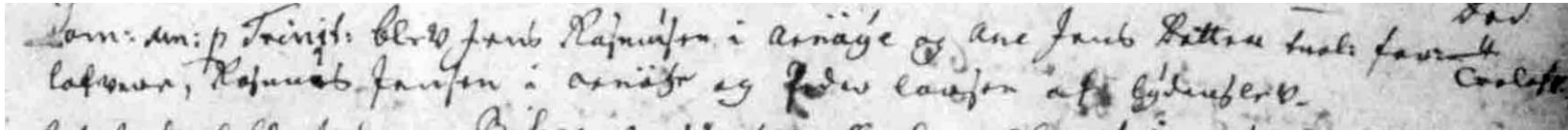
Juellinge Hovedgaard – matrikelkort 1808

Et bryllup

Jens Rasmussen – bondefogdens søn – fra Arnøje

Født: Begyndelse af marts 1721 i Arnøje
Forældre: Rasmus Jensen og Ane Jensdatter
Konfirmeret: 7. januar 1737 i Hellested kirke
Trolovet: 4. august 1737 i Hellested med Anne Jensdatter – født omkring 1714 i Lyderslev
Gift: 17. oktober 1737 i Hellested kirke

Dom: vii: p Trinit: Blev Jens Rasmusen i Arnøje og Ane Jens Datter trol: forlofvere, Rasmus Jensen i Arnøje og Peder Laursen i Lyderslev.

Hellested sogn, 1737, den 7. august
Dom: vii: p Trinit: Blev Jens Rasmusen i
Arnøje og Ane Jens Datter trol:
Forlofvere, Rasmus Jensen i Arnøje og
Peder Laursen i Lyderslev

Jens Rasmussen – bondefogdens søn – fra Arnøje

Født: Begyndelse af marts 1721 i Arnøje
Forældre: Rasmus Jensen og Ane Jensdatter
Konfirmeret: 7. januar 1737 i Hellested kirke
Trolovet: 7. august 1737 i Hellested med Anne Jensdatter – født omkring 1714 i Lyderslev
Gift: 17. oktober 1737 i Hellested kirke

Jens Rasmussen – bondefogdens søn – fra Arnøje

Født: Begyndelse af marts 1721 i Arnøje
Forældre: Rasmus Jensen og Ane Jensdatter
Konfirmeret: 7. januar 1737 i Hellested kirke
Trolovet: 7. august 1737 i Hellested med Anne Jensdatter – født omkring 1714 i Lyderslev
Gift: 17. oktober 1737 i Hellested kirke

Danske lov 3-16-5

Trolovelse skal ikke holdis, som skeer i Drukkenskab, eller i nogens Umyndige Aar, som agtis i Mands Person under tyve fulde Aar og i Qvindis Person under Sexten fulde Aar, ej heller om een er ikke ved sin rette Fornuft og Forstand.

Hellested sognekald, Liber daticus 1715-1843, Monita

- Bønderkarle som sættes til Gaarde før de har været til Confirmation kand hverchen unddrage sig paa Confirmationen eller Præparation og maa ingenlunde tillades for at gifte sig jvf. p. 343.
- Kongl: Forordning om de som skal til Confirmation. Hvad Straf de skal fattes, naar de før Confirm: har begaaet Leiemaal, dat: 2. Sept: 1745.
- Disse to indførsler passer uhyre godt på Jens Rasmussen, konfirmeret i januar 1737, gift i oktober 1737 og barn døbt i april 1738. Han nåede det altså lige.
- Straffen for lejermål før confirmationen var streng, så det begyndte at blive lidt for almindeligt, at de uheldige fik en hurtig confirmation. Dette er årsagen til stramningen af loven ved kongl: forord: 1745.

Jens og Ane

- Inden Jens blev gift med Ane, havde hun været gift med Jørgen Madsen
- Han døde i slutningen af april 1737 og efterlod sig 3 drenge på 6, 6 og 16 år, der var fra et tidligere ægteskab med Karen Larsdatter (+ august 1736)
- I skiftet efter Jørgen kan vi se, at han efterlod sig en meget velstillet gård med et overskud på omkring 245 rigsdaler, hvoraf Ane fik halvdelen
- Der var fem punge med et samlet indhold af penge på 203 rigsdaler 3 mark 3 skilling
- Gården var særdeles velholdt – den skulle kun sættes i stand for 5 rigsdaler
- Ane overtog Jørgens Madsens kones tøj vurderet til 13 rigsdaler 5 mark 2 skilling

Jens og Ane

- Inden Jens blev gift med Ane, havde hun været gift med Jørgen Madsen
- Han døde i slutningen af april 1737 og efterlod sig 3 drenge på 6, 6 og 16 år, der var fra et tidligere ægteskab med Karen Larsdatter (+ august 1736)
- I skiftet efter Jørgen kan vi se, at han efterlod sig en meget velstillet gård med et overskud på omkring 245 rigsdaler, hvoraf Ane fik halvdelen
- Der var fem punge med et samlet indhold af penge på 203 rigsdaler 3 mark 3 skilling
- Gården var særdeles velholdt – den skulle kun sættes i stand for 5 rigsdaler
- Ane overtog Jørgens Madsens kones tøj vurderet til 13 rigsdaler 5 mark 2 skilling

Altså var Ane et godt parti for enhver ungkarl eller enkemand i Arnøje

- Jens far var bondefoged i Arnøje, og derfor kendte han alle gårdene og vidste, hvor velstillede de var
- Han havde været vurderingsmand ved skiftet både efter Karen Larsdatter og Jørgen Madsen
- Derfor kendte hans også boet velstand i alle detaljer

Skifte efter Jørgen Madsen i Arnøje – Rasmus Jensen er vurderingsmand

10-15-
Skifte bref
efter
Jørgen Madsen
—
som boede og
boede i
Arnøje

ANNO 1737 den 10de Maj en fornem
Fagret Lovlig Skifte og Skelling af Jørgen Madsen
seff. angens Sælig Jørgen Madsen, som boede og
boede i Arnøje, med sin hustru Anna hans
hustru paa den 1ste Junij, og den 1ste Maj. Mand
indførte sig til at af sin 3de Søn, nemlig
Lars Jørgensen 16 Aar gammel, sine og hans
sønnes og datterens 6 Aar gamle, alle som
indførte sig og paa den 1ste Junij, og
af sin forælder Lovlig Skifte Skilling med
med Fryggelse Distrikts Riksking, og
var vurderingsmand paa den 1ste Junij. Han
og sin forælder som i Arnøje. Til
Skifte af forældrenes indkomst sig Lilloge.
den Hans Jørgen med Gulinge med til
sagen den 1ste Junij. Hans Lunde
af Skifte og Skillingen. Lunde Jørgen
af Arnøje, som af sinns Effekten
d. 30 April en Koggen Jørgen Registerit og

Jens og Ane

Jens far har derfor smedet mens jernet var varmt, og han har sikkert stået forrest i køen med en søn, der også kom fra en velstillet gård

Der har derfor heller ikke været problemer med at give Jens tilladelse til at gifte sig, selvom han kun var 16 år.

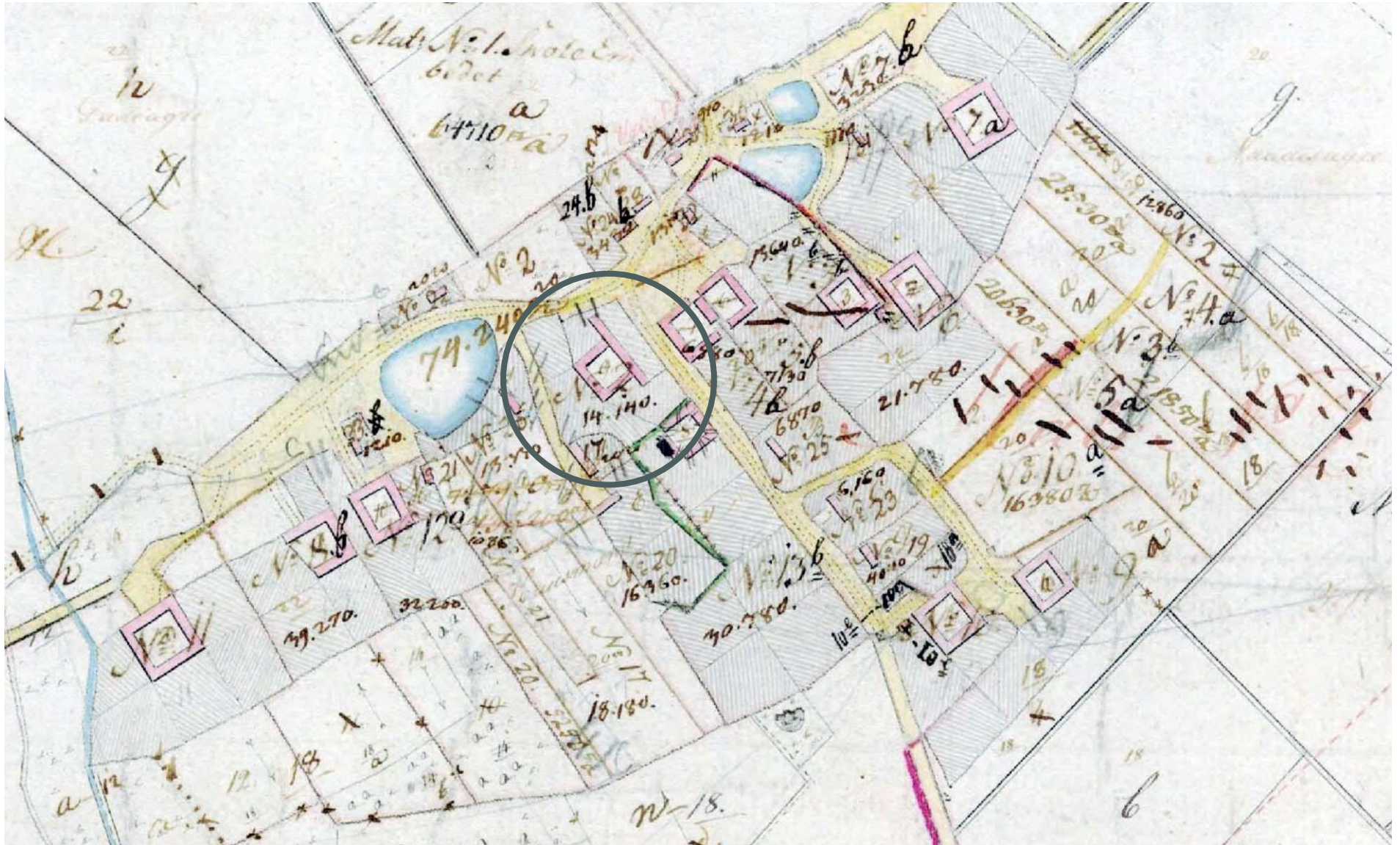
I 1738 fik Jens fæstebrev på gården

Bregentved godsarkiv, Juellinge fæsteprotokol 1736 - 89, fæstebrev no 37.

Jeg Friederich Greve af Danneskiold Samsøe Frieherre til Marsillesborg, Herre til Julinge, Ridder etc. gjøre vitterlig at ieg haver Stæd og fæst saa og hermed Stæder og Fæster til Jens Rasmusen i Arnøye dend Gaard sammesteds Jørgen Madsen sidst beboede og fradøde, bestaaende af Hartkorn efter Jordebogen nye Landmaalings Matricul = 8Td og svarer aarlig Landgilde Rug 4 Skpr, Biug 4 Tdr og Havre 2 Td, Hvilken Gaard med ald sit rette Tilliggende bemelte Jens Rasmusen maa tiltræde sin Livs Tiid nyde bruge og udj Fæste beholde paa eftterskrevne Conditioner -

- Ane og Jens boede på gården i Arnøje indtil de begge døde i høj alder
- Hun i 1794 og han i 1795
- Jens Rasmussens søn Rasmus Jensen overtager gården.
- I folketællingen 1787 er det sønnen Rasmus Jensen, der har gården og forældrene er aftægtsfolk.
- Rasmus Jensen dør i 1788 og konen gifter sig igen med Ole Jørgensen
- Ole Jørgensen står på det ældste matrikelkort med gård nr. 2

Landsbyen Arnøje i 1809

En troslovelse

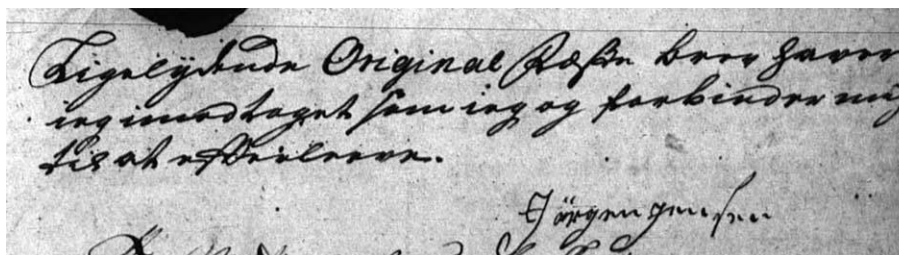
Trolovelse – Anes og Jens søn Jørgen

Født	Jørgen Jensen født oktober 1740 i Arnøje
Forældre:	Jens Rasmussen og Anne Jensdatter
Døbt	16. oktober 1740 i Hellested kirke
Konfirmeret	17. april 1757 i Hellested kirke
Trolovet	1761 i Lejerstofte i Lyderslev sogn med Johanne Pedersdatter

- Johanne Pedersdatter var enke efter Jens Jensen i Lejerstofte
 - De havde to børn Peder og Jens på 2 år og 0 år
 - Johanne havde sandsynligvis den mest velstillede gård i Lejerstofte
-
- På det tidspunkt, da Johanne og Jørgen blev trolovede, var Jørgens far, Jens, bondefoged i Arnøje.
 - Han har sikkert gjort et godt forarbejde for at få Jørgen trolovet med Johanne.

- Den 21. maj 1761 fæster Jørgen Jensen fra Arnøye dend en Gaard i Lyderslev Sogn, Leierstofte Bye som Jens Jensen sidst beboede og fradøde.
- Gårdens hartkorn er 5 Tdr 1 Skp 1 Fjk 1½ Alb.
- Den havde 4 længer.
- Fri for Hoveri og Landgilde samt kongl. Skatter og Skattecorn 26 Rd pr år.
- Fra Johannes enkes Stervbo får Jørgen Jensen 46 Rd til besætning, 7 Tdr 4 Skp sået Rug, 25 Rd 12 Sk til Brøstfælden efter syns- og tingsvidne.

Jørgen Jensens underskrift på fæstebrevet fra 1761

Original Kopie
 indimodtaget samling og forbindelse
 sig og skilte
 Jørgen Jensen

Det gik grueligt galt

- **Johanne døde i april eller marts måned 1762**
- **Det var efter hun var blevet trolovet med Jørgen; men før de var blevet gift**
- **De fik ingen børn**
- **Der blev holdt skifte den 26. april 1762**
- **Skiftet var både efter Johanne og hendes tidligere mand Jens Jensen**

Det gik grueligt galt

- Johanne døde i april eller marts måned 1762
 - Det var efter hun var blevet trolovet med Jørgen; men før de var blevet gift
 - Der blev holdt skifte den 26. april 1762
 - Skiftet var både efter Johanne og hendes tidligere mand Jens Jensen
- Ved skiftemødet, der blev afholdt på gården den 26. april 1762, mødte børnenes morbrødre, Sr. Matthias Pettersen, fuldmægtig ved Det Hollandske Kontor i Helsingør og Anders Pedersen, smed i Skodsborg, op som som værger for Johannes 2 børn.
 - Og som der står i skiftebrevet; *"Ved denne Forretning var tillige overværende den sal. Afdødes efterlevende Trolovede Fæstemand Jørgen Jensen, der allerede førend hendes Død var kommen til Stedet og i den Henseende tilkaldt at foreviise og rigtig angive, alt hvad han kunde være bevidst dette Stærvboe at være tilhør med"*.
 - Ved skiftet hævdede Jørgen, at han som Johannes trolovede fæstemand skulle arve på lige fod med en ægtefælle – nemlig halvdelen af boet – men det blev underkendt af skifteretten, så selv om trolovelsen var kirkeligt bindende, var den ikke retsgyldig i arvemæssig forstand.

- Indbo, besætning og redskaber, der ikke hørte til fæstet blev solgt på auktion den 3. juni 1762
- Auktionen indbragte i alt 615 rigsdaler 3 mark 14 skilling
- Det samlede overskud i boet var på 468 rigsdaler 2 mark ½ skilling

Alt hvad Jørgen fik var udgifterne til begravelsen

	Rd	Mk	Sk
11 pund bæрге fisk		2	12
Til præsten for ligprædiken	4		
Til degnen	2		
For graven at grave		1	
For klokkerne at ringe		2	
For ligkisten betalt	2		
1 skæppe boghvedegryn		3	12
Summa	9	5	8

- Jørgen havde jo fået fæste på gården den 21. maj 1761
- Men gården var tom for alt undtagen det som Juellinge krævede af dyr og redskaber
- Jørgens far Jens var den største køber på auktionen – han købte for 204 rigsdaler 5 mark 12 skilling
- Han købte alt det nødvendige indbo, der skulle bruges til gårdens drift – og et ølkrus

- Inden skiftet blev afsluttet var Jørgen allerede blevet gift igen
- Den 30 juni 1762 blev han trolovet med Karen Hansdatter fra Smerup, og den 27. oktober blev de gift
- Karens far skrev under med HIS (Hans Jørgensen)
- Af en eller anden grund var den anden forlover ikke Jørgens far

Anno 1762 254

Den 30. Junij
 Blev Jørgen Jensen i Leierstoft og
 Karen Hans. Datter af Smerup
 Trolovet og et i sig uagtet
 4800 Lønnen som Karen Jørgens
 Datter Trolovet og som
 Jørgen Jørgensen, i Leierstoft
 Hans Jørgensen
 Hans Jørgensen

Det Bærende Kjøderi De Erkjøbendes Navne Hückel

G. G. Jensen nr. 12. nr. 12.

1 Dyrer hoved med			
1 Haff med	2	1/2	1
1 Ditto boud boud med	12	Ditto	1
1 Dyrer boud for			
1 Dyrer boud af Dyr	3	Ditto	4
1 Dyrer boud af Dyr	18	Ditto	4
6 Dyrer boud af Dyr	24	1/2 Dyrer boud af Dyr	210
1 Dyrer boud af Dyr	4	1/2 Dyrer boud af Dyr	6
1 Dyrer boud af Dyr			
1 Dyrer boud af Dyr	4	1/2 Dyrer boud af Dyr	5
1 Dyrer boud af Dyr	2	1/2 Dyrer boud af Dyr	8
1 Dyrer boud af Dyr	2	1/2 Dyrer boud af Dyr	2
1 Dyrer boud af Dyr	1	1/2 Dyrer boud af Dyr	15
1 Dyrer boud af Dyr	2	1/2 Dyrer boud af Dyr	9
1 Dyrer boud af Dyr	12	1/2 Dyrer boud af Dyr	8
1 Dyrer boud af Dyr	25	1/2 Dyrer boud af Dyr	11
1 Dyrer boud af Dyr	2	1/2 Dyrer boud af Dyr	

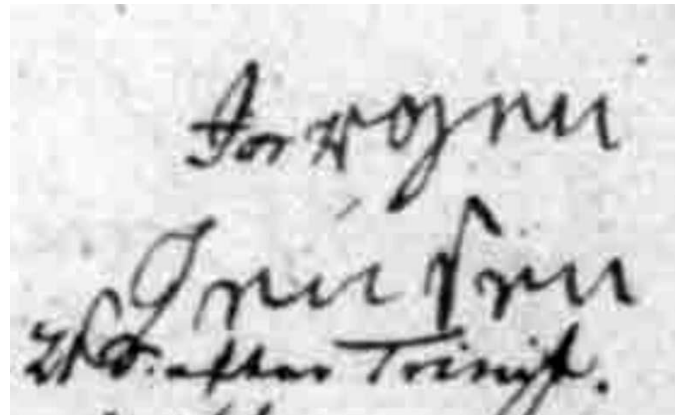
- Karen og Jørgen boede på gården i godt og vel 20 år
- De fik syv børn, hvoraf fem overlevede barndommen
- Men noget må være gået galt
- Den 1. april 1783 overtog en Christen Jensen fæstet på gården

I Christen Jensens fæstebrev står der:

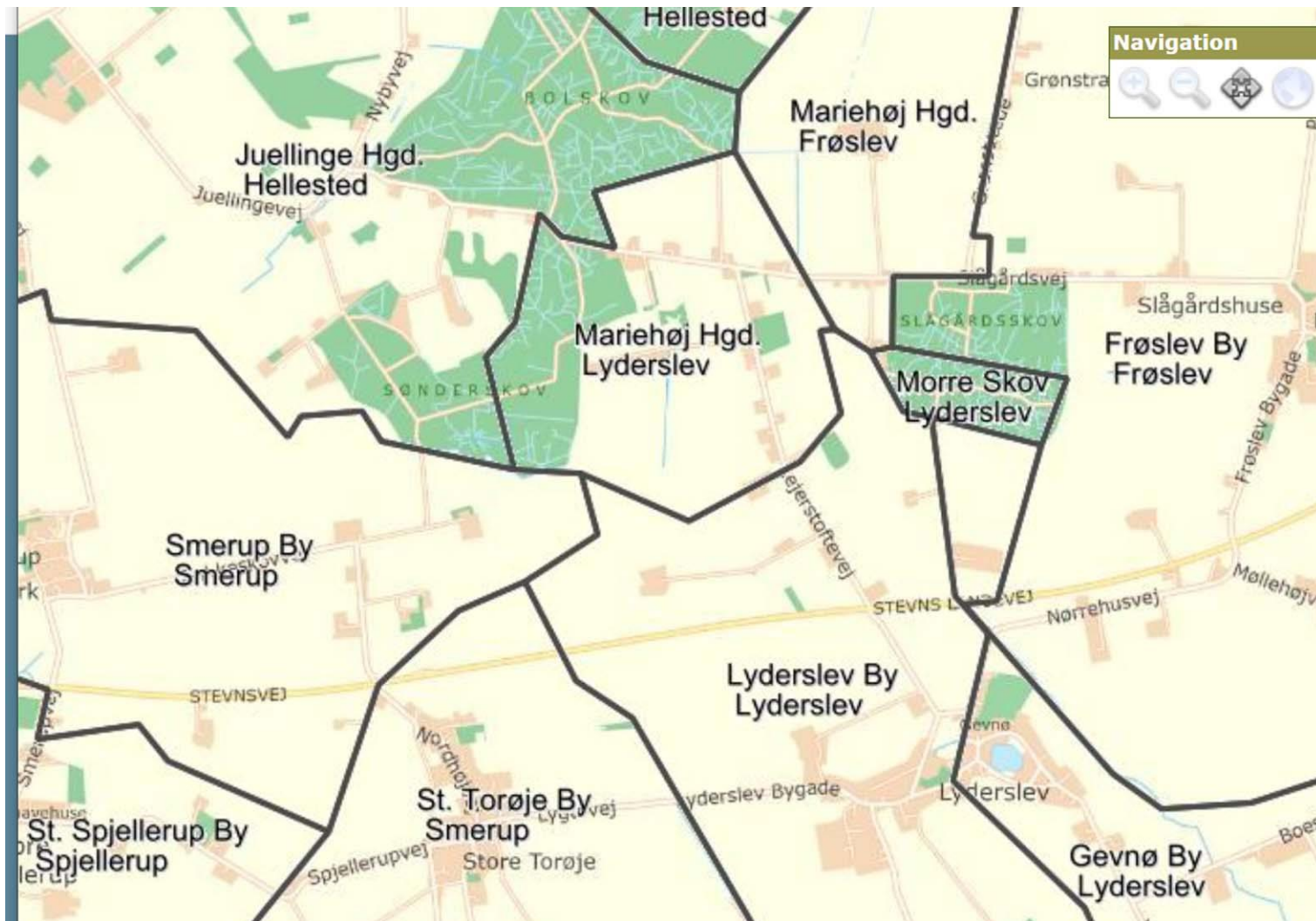
Jørgen afstod Gaarden formedelst Restancers Paadragelse samt ladet Gaardens Bygning og Besætning meget forfalde

- I 1786 flyttede familien til Frøslev, hvor de fik fæste på et af Juellinges huse på et stykke jord i Frøslev Storemark, der tilhørte Frøslev kirke.
- Der er i fæstebrevet intet nævnt om Jørgens restance og tabet af fæstet på gården

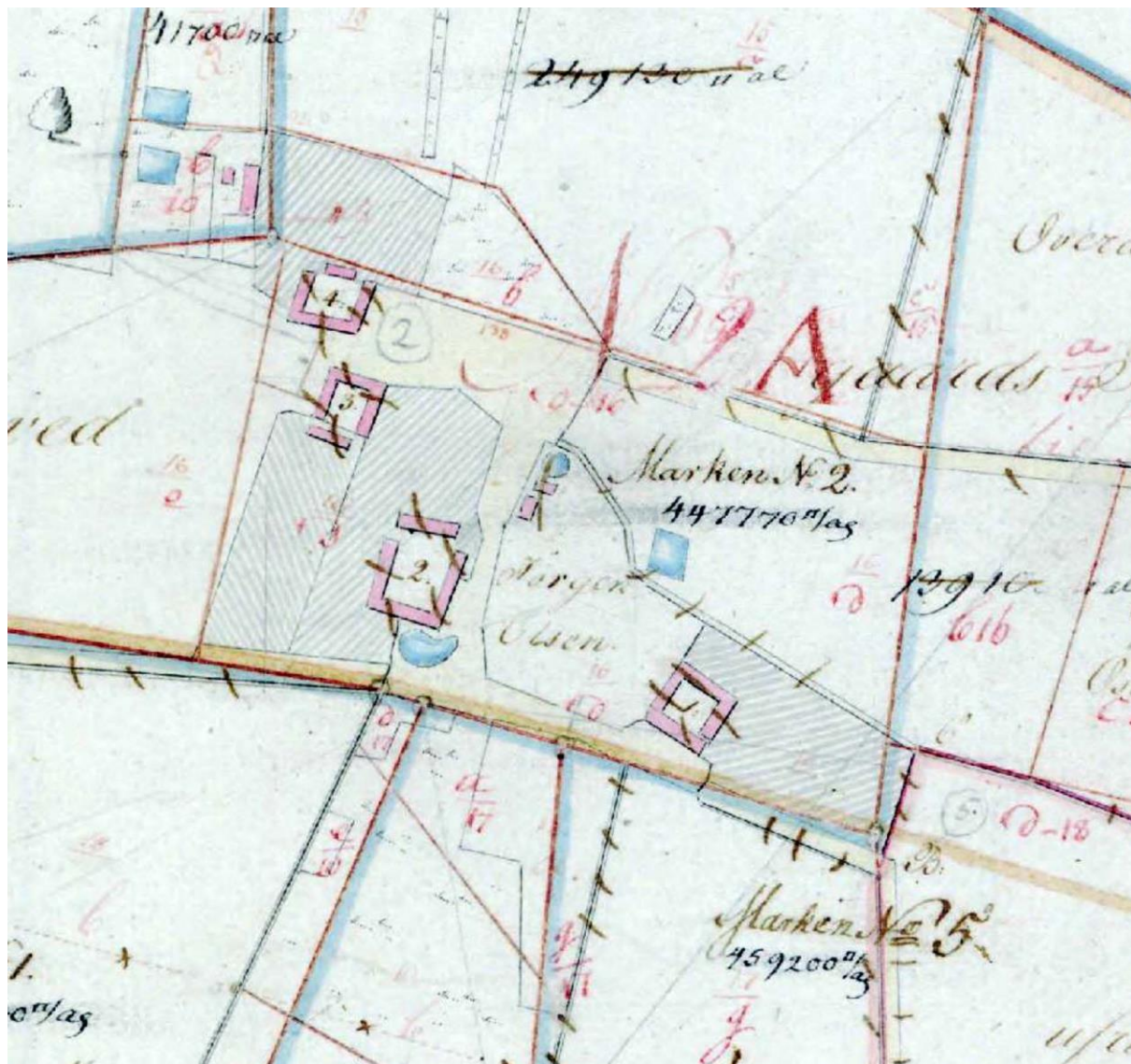
Da Jørgens og Karens datter, Johanne blev trolovede i Frøslev kirke den 12. august 1796, med Jens Larsen fra Taastrup, var Jørgen forlover

Handwritten text from a document, likely a marriage record, showing the names 'Jørgen' and 'Jens Larsen' in cursive script.

Mariehøj hovedgaard – Lyderslev 1808

Den 1. april 1783 overtog en Christen Jensen fæstet på gården i Lejerstofte

Christen Jensen er 30 år i folketællingen 1787

Men han er ikke i folketællingen 1801

På matrikelkortet er der 4 gårde, der alle er krydset ud.

I 1787 er der fire gårde – i 1801 er der kun tre gårde

Hvoriblandt --- Ungkarl Christen Jensen barnefødt i Frøslev Bye 25 Aar, der som Landsoldat haver tient i et Aar, fæster en Gaard paa Tryggevælde Amt Stevns Herred Lyderslev Sogn Leferstofte Bye som **Jørgen Jensen** hidtil haver haft i Fæste men formedelst Restancers Paadragelse samt ladet Gaardens Bygning og Besætning meget forfalde til hannem haver afstaaet

Gårdens hartkorn er 5 Tdr 1 Skp 1 Fjk 1 1/3 Alb

Gårdens bygning er med 4 længer på 40 fag

Gårdens indbo, redskab og besætning vurderes til 99 Rd, og det er ikke nok til at dække fuld besætning, sæde- og tøndekorn og gårdens brøstfældighed.